

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1675. usque ad annum 1681

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1780

VD18 90119207

§. 19. Extremus Apamiensis Episcopi conatus pro impedienda Regaliæ in suam Diœcesin introductione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67305](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67305)

Sæc. XVII.

A. C. 1680.

§. XIX.

Extremus Apamiensis Episcopi conatus pro impedienda Regaliæ in suam Diæcesin introductione.

*Gall. l'vind.
Sfont.
pag. 275.
Traict. de
Regal.
pag. 543.*

Postquam Franciscus ad tuendam Ecclesiæ libertatem contra extensum Regaliæ jus preces, hortationes, rationes, privatas, publicasque & Canonicas denuntiationes & minas infusum adhibuerat, acerbiora remedia expetiturus, cunctos Regaliæ titulo utentes, rursus anathemate perculit, dat trigesima prima Martii hac in eos pronuntiata sententia:

„Cum nihil Ecclesia habeat magis
„necessarium, majorisque pretii, quam
„& libertatem de Officiis Beneficiisque
„præsertim Cathedralium Ecclesiarum
„disponendi (in quibus Canonici alii
„que in dignitate constituti in partem
„solicitudinis Episcopalis, regendæque
„Diæcesis, præsertim vacante Ecclesia
„vocati sunt) & liberam temporalium
„proventuum administrationem, sine
„quibus nec Divina officia decore per
„agi, nec Ecclesiæ reparari ornarique
„nec habiles ministri sustentari, nec
„quotidianis pauperum necessitatibus
„sub-

„subveniri, nec denique expensæ quo- Sæc. XVII.
„tidianæ perferri possunt; introductio A.C. 1680.
„vero Regaliæ utroque hoc jure, sal-
„tem vacantibus Ecclesiis, privet, ea-
„propter non alio eam loco, quam
„duræ Servitutis habere possumus om-
„ninoque illi libertati adversæ, quam
„Christus suo nobis sanguine acquisi-
„vit, ipso etiam Ludovico Juniore teste
„in sua Declaratione de Anno 1137.
„ubi Provinciam Aquitaniam hujus jugi
„immunem esse fatetur.„

„Hic Regaliæ abusus Laicis Regiis-
„que Ministris occasionem tribuit, Ca-
„thedralium & Collegiatarum Ecclesia-
„rum, ac præcipua Diæcesis Beneficia
„hominibus sine ulla ad statum Eccle-
„siasticum vocatione conferendi, sine
„Scientia & pietate adimplendi, nec
„aliud meritum præseferentibus, quam
„quod apud Majestatis suæ Ministros,
„quibus istorum beneficiorum distribu-
„tio permessa est, omnem industriam
„collocaverint, ut aliquo Beneficio po-
„tarentur; quod tamen unicum, quam-
„vis alia deessent, si ex Spiritu & di-
„sciplina Ecclesiæ res agatur, omnino
„indignos reddit omni Ecclesiastica di-
„gnitate. Ex quo sequitur, ut qui ad
„Episcopatus promoventur, tantum ab-
„sit, ut personas reperiant, in quarum
„humeros partem aliquam Pastoralis
Hist. Eccles. Tom. LXIV. Kk „Sol-

Sæc. XVII. „Sollicitudinis secure deponant, sed po
A. C. 1680. „tius, quæ Episcopis boni aliquid præ-

„stare volentibus se omni conatu op-
„ponant. „

„Augēt malum damnumque, quod
„cum denominatio ad vacantes Epi-
„scopatus Regii juris sit, nunquam
„Regios officiales occasio & rationes
„deficient Regi persuadendi, ut mo-
„dificationem differat, Regiamque
„producat, id quod Divum Bernardum
„in eas querelas prorumpere coegit,
„quæ *Epistola* 122. leguntur, tempore
„videlicet Ludovici Junioris more re-
„ceptum fuisse, ut Episcopatum col-
„latio differretur, quo diutius eorum
„proventibus frui liceret. „

„Postquam ergo tam in Constitutio-
„nibus nostris, quam aliis publicis acti-
„bus justissimas rationes palam fecer-
„imus, quæ nos obstringunt, ut quæ-
„tum pro nostra virili parte fas est, le-
„bertatem Ecclesiæ contra Regiam
„tueamur, frustra etiam adhibitis dubi-
„tioribus remediis, qualia sunt prece-
„adhortationes, demonstrationes, pro-
„vatæ publicæque & canonicæ admo-
„nitiones, cogimur tandem non in-
„ingenti intimoque dolore alia & acce-
„briora remedia experiri. „

„Quamplurima sunt œcumenica Con-
„cilia, summorumque Pontificum Con-
„stituta

stitutiones, quibus contra bonorum ju- Sæc. XVII.
riumque Ecclesiasticorum usurpatores, A. C. 1680.
eosque, qui hujusmodi usurpatori-

bus auxilium aut consilium præstant,
Excommunicatio pronuntiatur, sic-
que a nobis editæ Constitutiones non
tam novas prohibitiones novasque pœ-
nas complectuntur, quam antiquas
renovant applicantque, tantoque ma-
gis ad hoc agendum impellimur, quod
Decreta pœnæque a sacris Canonibus
sancitæ, non solos Laicos respiciunt,
jurium, bonorum, libertatumque Ec-
clesiasticarum usurpatores; sed etiam
in Clericos & Episcopos vibrantur,
qui assensum præbent, neque se hujus-
modi usurpationibus, quantum licet,
opponunt, & præsertim Concilium
Lugdunense adeo inter alia celebre,
loquens de hoc ipso Regaliæ argu-
mento, non solum cap. 12. contra il-
los tam sæculares, quam Ecclesiasti-
cos, qui obtentu Regaliæ in Ecclesiis
hujus juris expertibus vacantia bona
usurpant, Excommunicationis senten-
tiam profert; verum etiam eos, qui
hujusmodi usurpatoribus connivent,
neque uti oporteret, se illis oppo-
nunt, fructibus omnium suorum be-
neficiorum privat.,

„Concilium Avenionense sub Papa
„Joanne XXII. Anno 1322. Excommu-
Kk 2 „nica-

Sæc. XVII. „nicationem indicit & illis, qui vacan-
 A.C. 1680. „tia bona Ecclesiarum usurpant, &

„qui usurpatoribus *gratis*, hoc est, vo-
 „luntarie *obediunt*, id quod iisdem fere
 „verbis in alio Concilio Avenione
 „habito sub Benedicto XII. Anno 1335
 „repetitum fuit. Concilium quoque
 „Tridentinum *Sess. 22. cap. 11.* omnibus
 „quacunque dignitate, etiam Regibus
 „aut Imperiali præfulgentibus sub po-
 „na Excommunicationis interdicit, ut
 „bona & jura Ecclesiastica sibi vendi-
 „cent; iisdemque poenis omnes Eccle-
 „siasticos afficit, quicumque hujusmodi
 „usurpatoribus aut consensum aut ope-
 „ram præstant.,

„Ecclesiæ quæcunque recepto in
 „more & antiqua consuetudine Regum
 „liæ jugo assueverunt, non possunt
 „gemere, & quamdiu Deo libent
 „hanc servitutem non patienter tol-
 „rare. Eas vero Ecclesias quod ant
 „net, quæ nullo hætenus titulo
 „consuetudine juri Regaliæ subje
 „fuerunt, earum Episcopi, quippe
 „stores custodesque, sufferre potius
 „nia debent, quam ut antiquam &
 „nonicam libertatem aboleri, & j
 „tam gravi insuetoque Ecclesias
 „supponi patiantur.,

„Qui hætenus titulo Regaliæ Be
 „nesicia nostræ Diæcesis occuparunt
 „am

Sæc. XVII.
A. C. 1680.

ambitionis avaritiæque Spiritum, quo
nimium quantum agitantur, tam cla-
ris manifestisque signis prodiderunt,
ut omnino conjicere liceat, nullo eos
timore censurarum percelli, quas com-
minati sumus, quasque actualiter in-
currerant, licet nimia forsan conni-
ventia unicum pro excommunicato
hactenus denuntiaverimus. Et ta-
men nullum aliud remedium superest
nobis, quo hunc malorum torrentem
sistamus impediamusque, ne pauco-
rum exempla in plurium perniciem
transeat, irreparabili Diæcesis nostræ
damno, quam ut has pœnas exten-
damus, iisque etiam applicemus, qui
consilio, auxilio, aut alio quovis mo-
do introducendæ in hanc nostram
Diæcesin Regaliæ auctores fuerint,
tantoque magis ad hoc agendum con-
stringimur, quod in hac caussa non
alias partes vendicemus, quam ut
exequamur Decreta Ecclesiæ, idque
in materia, quam ad cognitionem &
potestatem nostram pertinere nemo
inficiabitur; quippe cum in illa non
de proventibus tantum Ecclesiæ, ve-
rum etiam de collationibus beneficio-
rum agatur, utique sunt res spiritua-
les mereque Ecclesiasticæ: & vero
pollicemur nobis, eos, qui privatis
lucris minus cæce obstinateque ad-
Kk 3 „hæ-

Sæc. XVII. „hærent, facile Constitutionibus nostris
A. C. 1680. „obtemperaturos, nec sacræ jurisdi-

„ctionis declinandæ causâ fallaci vā-
 „noque effugio profanos Magistratus
 „appellaturos, id quod in causis, quæ
 „connexionem aliquam cum civilibus
 „habent, sæpe multumque evenit.

„Erunt fortasse etiam, qui, cum
 „Censuras a nobis latas incurrerint,
 „superiorem auctoritatem, a qua ab-
 „solvantur, appellabunt: Verum cum
 „notorium sit, vanum hunc esse in-
 „tumque recursum, nihil aliud agent
 „quam ut contumaciam suam, legum
 „que Ecclesiasticarum contemptum ma-
 „gis magisque contestentur. Et præ-
 „sertim cum nihil aliud agamus, quam
 „ut quam plura cum Generalia, tum
 „Provincialia, & in Galliis recepta
 „Concilia exequamur, non potest hec
 „præsens nostra Constitutio nisi ab illis
 „violari, qui totius Ecclesiæ auctori-
 „tati una adversantur: nec est alia po-
 „testas præter Pontificiam, quæ hujus
 „causæ cognitionem pro eo statu, in
 „quo versatur, arrogare sibi possit.

Multo minus eo prætextu Censuras
 „a nobis latas declinare poterunt, quod
 „non omnes solemnitates adhiberi aliis
 „solitæ, observatæ in præsentis negotio
 „fuerint; quis enim nesciat, acciden-
 „tia, quæ abesse possunt, substantiæ
 „posse

„postponi oportere? neque tunc solem- Sæc. XVII.
 „nitates necessarias esse, quando sunt A. C. 1680.
 „impossibiles, id quod in præsentī caussa
 „manifeste contingit; nemo enim igno-
 „rat, aliquos de Clericis nostris, qui
 „Decreta a nobis edita insinuare, &
 „promulgare sunt ausi, injuriis affe-
 „ctos, intentatisque carceribus abster-
 „ritos esse.,

„Persuademus ergo nobis, nemi-
 „nem fore tam sui pietatisque ac Re-
 „ligionis immemorem, qui, ut Cleri-
 „cis gratificetur dignitatum quæstus-
 „que avidis, tam gravibus magnisque
 „malis (qualia sunt, quæ ex censuris,
 „præsertim Excommunicatione prove-
 „niunt) implicare se velit, tantumque
 „abfuturum, ut animæ, Dei, suæque
 „Salutis amantes Societate eorum,
 „qui anathemate percussi sunt, infici
 „se patiantur, ut potius magno sui me-
 „rito hanc occasionem, suam erga Ec-
 „clesiam obedientiam, fidelitatemque
 „contestandi, amplexuri sint, vi-
 „tando videlicet obduratos illos, &
 „ab Ecclesiæ communione separatos
 „peccatores. Quodsi aliqui sint, qui,
 „ne levi aliquo emolumento se privent,
 „aut humanis respectibus renuntient,
 „malint Ecclesiæ Decretis adversari, ii
 „plane, si in laqueos diaboli incidunt,
 „ani-

Sæc. XVII. „animæque naufragium patiantur, sibi
 A. C. 1680. „ipsis culpam, non aliis adscribent.”

„Nos enim quod attinet, Deum toto
 „cordis affectu enixeque precamur, ut
 „in omnes Diæcesis nostræ fideles mi-
 „sericordiæ & benignitatis suæ fontes
 „effluere faciat, flagella vero iustitiæ
 „& iracundiæ suæ clementer avertat.
 „Nec enim in hac caussa, Deo teste,
 „aliud nobis finem proposuimus, quam
 „ut obligationi responderemus, quam
 „nobis officium nostrum imponit, ut
 „que pro virili nostra parte Ecclesiæ
 „nostræ libertatem ac jura tueremur,
 „omniumque fidelium curæ nostræ sub-
 „ditorum saluti caveremus: eorum et-
 „tiam, quorum corpora vibrata Ex-
 „communicatione *potestati Sathanae tra-*
 „didimus, ut eorum corpora in die Domini
 „salva fiant. Quodsi aliqui sint, qui
 „Ecclesiæ poenis abuti, quam corrigi
 „malint, remedia iis curandis a me
 „adhibita in fomenta potius contuma-
 „ciæ convertant, id quidem maximo
 „dolori nobis erit; quippe cum id di-
 „vinæ iracundiæ, quam in hujusmodi
 „obduratos peccatores exercere etiam
 „in hoc mundo solet, præcipuum ar-
 „gumentum sit; illud saltem consolabi-
 „tur nos, quod videlicet omnes partes
 „ministerii nostri expleverimus, omni-
 „que metu liberati simus eas poenas
 „incur-

„incurrendi, quas alioquin timidis o-
 „tiosisque Pastoribus Propheta intentat, Sæc. XVII.
A. C. 1680.
 „quodque Decretis Ecclesiæ obtempe-
 „raverimus, ut arma Spiritualia pro
 „Ecclesiæ juribus defendendis stringa-
 „mus, nobis imperantis. „

„Has igitur aliasque ob causas post
 „invocatam Spiritus sancti gratiam,
 „postque audita consilia virorum, do-
 „ctrina & virtute præstantium, sub pœ-
 „na Excommunicationis ipso facto in-
 „currendæ, omnibus cujuscunque sta-
 „tus ac dignitatis hominibus districte
 „injungimus, ne pro se, aut pro aliis
 „Prioratus, Canonicatus, Præbendas,
 „aut alia quæcunque Diæcesis nostræ
 „Beneficia titulo Regaliæ petant, ne-
 „que eorum possessionem capiant, aut
 „si aliqua impetrarunt, ne eorum fru-
 „ctus sibi vendicare, aut functiones
 „exercere præsumant. Prohibemus e-
 „tiam æque sub pœna Excommunica-
 „tionis ipso facto incurrendæ omnibus
 „cujuscunque status ac conditionis ho-
 „minibus, ne sub quovis Procuratoris,
 „Commissarii, Conductoris, aut alio
 „nomine tituloque Regaliæ proventus
 „Episcopatus, seu Capituli nostri, aut
 „aliorum Beneficiorum Diæcesis Apa-
 „miensis, sive in parata pecunia, sive
 „in aliis rebus pretio æstimabilibus per-
 „cipere audeant. Prohibemus denique
 Kk 5 „om-

Sæc. XVII. „omnibus & singulis sub poena Excom-
A. C. 1680. „municationis, ne ad percipiendos,
 „distribuendosve proventus nostros, aut
 „obtinenda Beneficia nostræ Diæcesis
 „titulo Regaliæ, exercendasque eorum
 „functiones, aut alium actum eden-
 „dum, qui Regaliæ in hanc Diæcesim
 „introducendæ servire possit; ne, in-
 „quam, ad hæc omnia, aut istorum
 „aliquid auxilio, aut consilio quovis
 „modo concurrant. Quin potius om-
 „nes Diæcesanos, ac præsertim Eccle-
 „siasticos exhortamur, ut omni, qua
 „possunt, honesta ratione, ac modo,
 „se Regaliæ ejusque extensionem æ-
 „versari, ac improbare contestentur.
 „Quia vero Adversariorum potentia in
 „hac præsentis aliisque Constitutionibus
 „nostris promulgandis non permittit
 „omnes, alioqui necessarias, solemn-
 „tates observari, ideo declaramus eas
 „hoc ipso, quod a nobis publicatæ, &
 „ad valvas Ecclesiarum affixæ fuerint,
 „pro sufficienter promulgatis & publi-
 „catis habendas esse, nosque sine aliis
 „citationibus, monitionibus, aut infi-
 „gurationibus præcedentibus ad poenas,
 „Censuras, & Excommunicationes pro-
 „cessuros, quarum etiam absolutionem
 „nobis reservamus, nec permittimus,
 „ut ab his Censuris absolvere possint,
 „quibus alioqui facultatem generalem
 „de-

„dedimus a casibus reservatis absol- Sæc. XVII.
„vendi.,, A. C. 1680.

§. XX.

Apamiensis Episcopi Vindicia.

Cum autem non modo Regis Ministri, *Gall. vind.*
sed etiam Tolosanus Archiepiscopus, *pag. 281.*
ceterique Franciæ Præsules Apa- *Du Pin hist.*
mensem Episcopum contumaciæ, ac *de l'Eccl.*
infami zeli insimularent, imo & Tolosa- *t. 4. p. 364.*
nus excommunicationis sententiam
contra Palarinum nuper denuntiatam
omnino irritam declarasset, huncque
Canonicum a censura ad *cautelam* ab-
solutum, ad exercendas beneficii &
officii usurpati functiones habilem red-
didisset, atque Episcopum ad diem
octavam Maij coram suo Tribunali com-
parere iussisset, hic eadem die præfato
Archiepiscopo literas submisit, quibus
sententiam a se pronuntiatam esse vali-
dam demonstravit, ita præfatus:

„Equidem fateri ingenue debeo, &
„præsentibus literis (posteaquam liber-
„tas mihi adempta est publicis ac so-
„lemnioribus tabulis id agendi) palam
„testari, me in iis, quæ Regaliam
„spectant, nullo modo illustrissimæ Do-
„minationis Vestræ Jurisdictionem a-
„gnoscerè posse, & consequenter nec
„ejus hac in re iudicio, sententiis,
„De-